

## Политички систем

| Прилог бр. 3 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Предметна програма од прв циклус на студии                                                                         |    |                       |   |  |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------------------|---|--|
| 1.           | Наслов на наставниот предмет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Политички систем                                                                                                   |    |                       |   |  |
| 2.           | Код                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 50701                                                                                                              |    |                       |   |  |
| 3.           | Студиска програма                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Правни студии                                                                                                      |    |                       |   |  |
| 4.           | Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Правен факултет „Јустинијан Први“, Институт за правно-политички науки, Катедра по уставно право и политички систем |    |                       |   |  |
| 5.           | Степен (прв, втор, трет циклус)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Прв циклус                                                                                                         |    |                       |   |  |
| 6.           | Академска година /семестар                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Втора година / трет семестар                                                                                       | 7. | Број на ЕКТС- кредити | 7 |  |
| 8.           | Наставник                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, проф. д-р Марика Ристовска и доц. д-р Денис Прешова                        |    |                       |   |  |
| 9.           | Предуслови за запишување на предметот                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Согласно Одлука за правила на студирање на Правниот факултет „Јустнијан Први“ во Скопје, УКИМ                      |    |                       |   |  |
| 10.          | <p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Преку изучување на овој предмет студентите треба да се оспособат да го оценат функционирањето на политичкиот систем генерално, да ги разликуваат политичките процеси, односи и вредности, да ја осознаат разликата меѓу политичкиот систем и државата, како и интеракцијата меѓу политичкиот систем, државата и другите општествени системи.</p> <p>Овој предмет ќе им овозможи на студентите:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Да разберат како политичкиот систем е организиран и како влијание врз државата и другите општествени системи,</li><li>- Да ги сфатат основните политички поими, вредности, принципи и категории, како што се: легитимитет и легалитет, политичка моќ, авторитет, демократија, владеење на правото, правна држава, слобода и еднаквост, правда, власт, да ги проучи системите на организацијата на власта, и критички да го анализираат нивното функционирање во одредени земји,</li><li>- Продлабочено да се запознаат со начинот и постапките на донесување политички одлуки во институциите, како тие одлуки влијаат врз институциите, која институција пред кого е одговорна за своето работење, како се утврдува политичката одговорност и слично,</li><li>- Да го проучат политичкото однесување, политичкиот натпревар,</li><li>- Да ги анализираат политичките партии и политичките групи, интересовните групи и групите за притисок,</li><li>- Продлабочено да се запознаат со функционирањето на политичкиот систем на ЕУ,</li><li>- Да ги анализираат изборите во Унијата.</li></ul> |                                                                                                                    |    |                       |   |  |
| 11.          | <p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Се работи за научна дисциплина во чии рамки се проучуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Поимите политика, политички процес, политичка власт, моќ и авторитет, легалитет, легитимитет,</li><li>- Класичните и современите класификации на политичките системи, современите теории за политичкиот систем,</li><li>- Вредностите на политичкиот систем: демократијата преку нејзините модели, либерализмот преку неговите традиции, правната држава и владеењето на правото,</li><li>- Системите на организацијата на власта,</li><li>- Изборите и изборните системи,</li><li>- Цивилното општество,</li><li>- Нациите и национализмот,</li><li>- Политичките партии и партискиот систем,</li><li>- Идеологиите,</li><li>- Политичката култура,</li><li>- Јавното мислење,</li><li>- Политичкиот систем на ЕУ.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                    |    |                       |   |  |

|     |                                                                        |                                                            |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|-----|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------------------------------------------------------|--------|
|     | - Религијата и политичкиот систем.                                     |                                                            |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|     | Методи на учење: компаративен, историски, аналитички, case-study метод |                                                            |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
| 13. | Вкупен расположив фонд на време                                        | 140                                                        |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
| 14. | Распределба на расположивото време                                     | 60 + 0 + 0 + 0 + 80                                        |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
| 15. | Форми на наставните активности                                         | 15.1.                                                      | Предавања - теоретска настава                                                                                                             | 60               |                                                               |        |
|     |                                                                        | 15.2.                                                      | Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа                                                                             | 0                |                                                               |        |
| 16. | Други форми на активности                                              | 16.1.                                                      | Проектни задачи                                                                                                                           | 0                |                                                               |        |
|     |                                                                        | 16.2.                                                      | Самостојни задачи                                                                                                                         | 0                |                                                               |        |
|     |                                                                        | 16.3.                                                      | Домашно учење – задачи                                                                                                                    | 80               |                                                               |        |
| 17. | Начин на оценување                                                     |                                                            |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|     | 17.1.                                                                  | Тестови                                                    |                                                                                                                                           | 90 поени         |                                                               |        |
|     | 17.2.                                                                  | Индивидуална работа/проект ( презентација: писмена и усна) |                                                                                                                                           | X                |                                                               |        |
|     | 17.3.                                                                  | Активност и учество                                        |                                                                                                                                           | 10 поени         |                                                               |        |
| 18. | Критериуми за оценување (бодови/ оценка)                               |                                                            | до 50 бода                                                                                                                                | 5 (пет) (F)      |                                                               |        |
|     |                                                                        |                                                            | 51 x до 60 бода                                                                                                                           | 6 (шест) (E)     |                                                               |        |
|     |                                                                        |                                                            | 61 x до 70 бода                                                                                                                           | 7 (седум) (D)    |                                                               |        |
|     |                                                                        |                                                            | од 71 до 80 бода                                                                                                                          | 8 (осум) (C)     |                                                               |        |
|     |                                                                        |                                                            | од 81 до 90 бода                                                                                                                          | 9 (девет) (B)    |                                                               |        |
|     |                                                                        |                                                            | од 91 до 100 бода                                                                                                                         | 10 (десет) (A)   |                                                               |        |
| 19. | Услов за потпис и за полагање завршен испит                            |                                                            | Присуство на над 50% од предавањата                                                                                                       |                  |                                                               |        |
| 20. | Јазик на кој се изведува наставата                                     |                                                            | Македонски јазик                                                                                                                          |                  |                                                               |        |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата                            |                                                            | Евалуација и самоевалуација                                                                                                               |                  |                                                               |        |
| 22. | Литература                                                             |                                                            |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|     | 22.1.                                                                  | Задолжителна литература                                    |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|     |                                                                        | Реден број                                                 | Автор                                                                                                                                     | Наслов           | Издавач                                                       | Година |
|     |                                                                        | 1.                                                         | Проф. д-р Саво Климовски, проф. д-р Гордана Силјановска-Давкова, проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, проф. д-р Александар Спасеновски | Политички систем | Правен факултет „Јустинијан Први“ и Конрад Аденауер Фондација | 2022   |
|     |                                                                        | 2.                                                         |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|     |                                                                        | 3.                                                         |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |
|     | 22.2.                                                                  | Дополнителна литература                                    |                                                                                                                                           |                  |                                                               |        |

|  |  | Реден број | Автор                                                                    | Наслов                                                                 | Издавач                                                                                               | Година |
|--|--|------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|  |  | 1.         | Simon Hix                                                                | The Political System of the European Union                             | Palgrave                                                                                              | 1999   |
|  |  | 2.         | Hix, S, and Lord C.                                                      | Political Parties in the European Union                                | Macmillan, London                                                                                     | 1997   |
|  |  | 3.         | Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, проф. д-р Александар Спасеновски | Кризата на парламентарната демократија и принципот checks and balances | Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Rule of Law Programme South East Europe (RLP SEE), Bucharest, Romania | 2021   |